

OTTHON FOGYUNK, ITT GYARAPSZUNK?

Számok és gondolatok a kárpát-medencei és ausztráliai magyarságról, némi személyes felhanggal.

A magyarság létszámáról hosszú évtizedek óta csak szomorú és borulató írások és statisztikák jelenhetnek meg, hiszen a folyamatos számbeli zsugorodásról szóló híreket nem lehet derűsen kezelni. Én most mégis megpróbálok egy viszonylag jó hírrel szolgálni azok számára, akik rászánják magukat, hogy elolvassák ezt az írást. Mivel statisztikai értekezést olvasmányossá varázsolni nem könnyű feladat, ezért írásomba beleszövök néhány személyes tapasztalatot és gondolatot is. Ezzel egyúttal próbálok bemutatni az összefüggéseket a statisztikai adatok és az egyén sorsa között is.

Munkámhoz felhasználtam a magyarországi KSH (Központi Statisztikai Hivatal) honlapján, és az Ausztráliai Statisztikai Hivatal (ABS, Australian Bureau of Statistics) honlapján található népszámlálási adatokat, továbbá a Magyar Élet 2011-es és 2012-es számaiban megjelent néhány e témával foglalkozó (eredeti vagy átvett) cikk adatait. Számadataim tehát mind vagy hivatalos, vagy más, itt megjelölt forrásból átvett adatok. Az egyetlen általam számított adatot a cikk vége felé ilyen formában (**46 000**) közöltem.

1. Magyarország.

Először is vegyük a szomorú anyaországi tényeket: a KSH 1949-től (éppen születési éveimtől, mintha csak tudták volna, hogy - legalábbis számomra - milyen fontos korszak következik) közli az éves népességi adatokat "népesség száma január 1-én" címszó alatt.

Ebben az összesítésben a következőket láthatjuk: 1949-ben 9 mill. 205 ezer az összlakosság száma, ami folyamatosan növekszik 1980-ig. 1961-ben átlépi a bűvös 10 milliós határt (10 mill. 007 ezer), és 1980-ban éri el a "csúcst" 10 mill. 709 ezernél. Ettől kezdve lassú csökkenésnek indul, 2010-ben van utoljára 10 millió fölött (10 mill. 014 ezer), és a következő évben már 10 millió alá, 9 mill. 986 ezerre esik. 2012 január elsején pedig már csak 9 millió 958 ezer magyar él a gúnyhatáron belül. Teljes évre 2011-es és 2012-es adatok még nincsenek, de a 2010-es teljes évi részletes adatok 2011. január 1-én a következők voltak: összlakosság száma 9 millió 986 ezer, összes élveszületés 88 049, összes halálozás 128 795, a természetes "szaporodás" tehát mínusz 40 746, azaz 2010-ben ennyivel többen haltak meg, mint amennyien születtek.

Aki foglalkozott már magyar népességi adatokkal, vagy otthon élt az 50-es, 60-as, 70-es években, az tudja, mit jelent a Ratkó-korszak, és a GYES. Nagyjából ennek a kettőnek, és a több gyereket vállalók soron kívüli lakáshoz juttatásának köszönhető a fenti, 1949-1980 közti növekedés. A Ratkó-korszakosok családalapító korból (és kedvből) való kiöregedésével, illetve a GYES megszüntetésével ill. megváltoztatásával pedig időben egybeesik a lassú sorvadás kezdete. (Aki nem ismerné a kifejezéseket, a Ratkó-korszak nevét Ratkó Anna 1949 és 1953 között „regnáló” egészségügyi miniszterről kapta, akinek ideje alatt, és egészen 1956-ig abortusztilalom és gyermektelenségi adó volt érvényben. A GYES pedig gyermekgondozási segélyt jelentett, és a lényege röviden az volt, hogy az anya - legalábbis a 70-es években így volt - 3 évig maradhatott otthon csökkentett fizetési státuszban). Tehát igenis tisztelt politikusok, lehet tenni a fogyás ellen, sőt, helyes intézkedésekkel növekedés is elérhető. 1949-1980 között ez legalábbis sikerült.

Persze mindennek van hátulütője is. A több gyereket vállalók soron kívüli lakáshoz juttatásának is. Vegyük csak a saját esetünket: egy Bakáts-téri (Ferencváros) 8 négyzetméteres "cselédszobában" laktunk feleségemmel, és 1976-ban oda született mellénk harmadiknak a kislányunk. Persze hogy több gyereket szerettünk volna, de abban a kis lyukban így is alig fértünk el. És mivel nem volt pénzünk lakásvételre, egyetlen megoldásként a tanácsi lakás igénylése maradt. Átmentünk tehát a tér másik oldalára, ahol a ferencvárosi (IX. kerületi) tanács, és annak lakásügyi osztálya székel, és beadtuk a lakáskérelmünket.

Kaptunk egy sorszámot nyolc és kilencszáz között (a pontos számra már nem emlékszem, ennyien vártak akkor előttünk a IX. kerületben lakásra). Elmondták, hogy esélyeink drámaian megnőnének, vagyis gyorsabban haladnánk előre a listán, ha amíg várakozunk, több gyerekünk is születne.

- Na de hová kérem? Hát éppen ezért kellene a lakás! A konyha tele van a nagymama gáztűzhelyével meg a kredencsel, a fél négyzetméteres spájk a nagymama lekváros üvegeivel, a fürdőszoba a fürdőkáddal és a WC-vel, az előszoba a hűtővel és a porszívóval, a nagyszoba az apóssal és a TV-vel, a másik kis szoba a nagymamával és a nagypapával, a 8 négyzetméteres cselédszobában pedig mi lakunk hárman – válaszoltuk csalódott értetlenséggel.

Bezzeg amikor aztán 1 év múlva visszamentünk érdeklődni az új helyezésünkről, akkor megértettük a "jótanácsot". Ugyanis a 800-as számok közül hátracsúsztuk az 1200-asok közé.

- Hát ez meg hogyan lehet?- háborogtunk. Az „előadó elvtársnő” bizalmasan intett a szemével egy, a terem távolabbi részében tartzkodó, tipikusan többtagú zajos család felé, és fojtott hangon közölte, hogy "ja kérem, nem mindenki olyan finnyás a lakótér méreteire, mint Önök. Mert van ugye, aki akkora szobába mint a maguké, 3-4 gyereket is könnyedén beleszül.....". Hát erre mi nem voltunk képesek. Ekkor kapta az első, és mint később kiderült, végzetes léket családtervezésünk hárombócosra tervezett vitorláshajója.

A 90-es évek végén, már közel 20 év emigráns étellel a hátam mögött Budapesten elmeséltem a fenti esetünket Fekete Gyula bácsinak, az írónak, a népességfogyás elleni küzdelem mindenki által tisztelt, felkent harcosának, aki csendben csak ennyit mondott: - Egy darabig talán mégis elfért volna ott még kettő....

Hát, így utólag visszatekintve, talán elfért volna. És 3 gyerekekkel talán akkor kaptunk is volna 2 szobát egy düledező szükséglakásban valahol külső-Ferencvárosban. És akkor talán nem is disszidáltunk volna 1979-ben.... Ha, és talán... nekünk, kárpát-medencei magyaroknak ezekkel a szavakkal van „tele a padlás”, mert már régóta nem vagyunk teljes mértékben urai a saját sorsunknak. Ha voltunk valaha egyáltalán....

Kérdés viszont, hogy miután 1979 november 16-án egy Qantas gép fedélzetén Sydneyben parádésan begurultunk az ausztráliai emigrációs életbe, és elhelyeztek bennünket a Coogee kerületben levő modern "migrant hostel" új és tágas (a mi 8nm-es szobánkhoz képest mindenképpen tágas) 2 szobás lakásában, akkor vajon feleségem miért nem érezte úgy, hogy na, akkor eljött az ideje, jöhetnek a kistestvérek. Mert nem úgy érezte. Akkor sem, és később sem, amikor pedig már biztosabban álltunk anyagilag. Rá kellett tehát jönnünk, hogy az anyák gyerekvállalási kedve - bár a lakáskörülményeken is -, de nem csak azon múlik. Múlik sok "környezeti" tényező is, mint pl. biztonságérzet, "otthon"-érzet, de felelősségérzet és még számos más tényező is... Ez tehát az a témakör, amit tanulmányozásra, alapos "körbeszágulásra" erősen ajánlok a szakemberek figyelmébe, mert ez a dolog kulcskérdése, legalábbis a fejlettebb kultúrájú népek (családok) esetében.

Bevallom, hogy azért ez a lakás-dolog, a valamikori ferencvárosi elutasítás nagyon sokatmondó volt számunkra, és a jobb emigráns életkörülmények sem mosták ki a lelkünkől az emlékét. Mert úgy éreztük, hogy valójában az üzenet ez volt benne: "nincs szükségünk a Ti gyerekeitekre, mert könnyebb nekünk az igénytelenebb szülőkkel és igénytelenebbül felcseperedő gyerekekkel foglalkozni". Mégis, vagy talán éppen ezért, 25 emigrációban leélt év után új honfoglalók lettünk. Mert ott, a külső-Ferencvárosban, ahol annak idején nem kaptunk meg egy lerobbant szükséglakást sem, és ahol azóta már elsöprő többségben vannak, mert felnöttek az "igénytelenebb szülők igénytelenebb gyerekei", ott lányunk, aki 3 éves volt amikor elhagytuk Mo-ot, néhány éve - mondhatni, csak azértis - vett egy kis lakást egy új építésű társasházban. Csupán 56 négyzetméter.

Nagyjából akkora, amekkorát a IX. kerületi tanácstól annak idején kaptunk volna, ha 3 nyavalygó-üvöltő gyerekkel a hónunk alatt mi is rendszeresen a nyakukra járunk. Amikor manapság nyaranta pár hétre, hónapra "hazamegyünk" ebbe a kis lakásba, és éjszakánként a 4. emeleten nem tudunk aludni a térről felerőszkoskodó kiabálástól, káromkodástól meg üvegcsörömpöléstől, amit azok az azóta felcseperedett gyerkőcök csinálnak, akkor elgondolkozunk a világ bizony néha furcsa folyásán.

De van más elgondolkodni való is.... Például az, amit a magyarság egyik, néhány éve erre, az óperenciás tengeren túl, az üveghegyeken innen kalandozó prominens személyisége mondott az asztalunknál mint vacsoravendég, kb. 1 üveg vörösborral és 3-4 kupica sietve legyűrt pálinkával a gallérja mögött. Hogy szerinte aki elhagyja a hazáját, az egyszerűen hazaáruló.... Úgy, bele a kis vendégszerető arcunkba.... - Hja, kérem, ha ilyen egyszerű lenne a dolog, - válaszoltam egy nagy lélegzetvétel után színlelt melankóliával, és megpróbáltam gyorsan behozni a 2-3 kupicányi hátrányomat, hogy erőt gyűjtsek a továbbiakhoz. Nem sikerült, vendégem végig tartotta előnyét.... és fölényt. Azóta is tartja. Ennyit az emigránsok hazai értékeléséről egyes magas helyeken....

No, de térjünk vissza a számokhoz. Mint fentebb már említettem, az ország összlakossága 2012. január 1.-én 9 millió 958 ezernek számláltatott. Megközelítően ennyien utoljára 1960-ban voltunk (9 millió 961 ezer), de akkor pozitív, felszálló ágban volt a természetes szaporodás évi plusz 4.5%-kal. Tavaly viszont már csak természetes fogyásról lehetett beszélni, ami szám szerint 40 746, százalékban mínusz 4.1% volt (tehát tavaly ennyivel többen haltak meg, mint születtek).

A lassú fogyás tehát 1981-től tart, ami abban az évben "még csak" mínusz 0.2%, 2012-ben pedig már mínusz 4.1% volt. Ebből a növekvő fogyási "tempóból" szépen ki lehet számolni, hogy hány magyar lesz mondjuk 10, 20 vagy 50 év múlva Magyarországon. Tíz év múlva például, a legutóbbi 30 év fogyási arányosával számolva (ami évi 0.127) a mostani 9 millió 958 ezer lakos 9 millió 503-ra fog csökkenni, azaz kb. 455 ezerrel, közel félmillió magyarral lesz kevesebb 2022-ben Magyarországon. Ezt az irányulást támasztja alá, valószínűsíti az az adat is, hogy 2010-ben kb. 6 ezerrel kevesebb gyerek született, mint az előző évben. Ez 6,3%-os csökkenés, és újabb mélypont. De csökkent a házasságkötések száma is 2010-ben, mégpedig 3,3%-kal.

A Magyar Élet 2012. jún.14-i száma közli Szajlai Csaba Migráció című cikkét, melyben azt olvashatjuk, hogy a szaporodás csökkenésén és az elhalálozás növekedésén túl van egy komoly migrációs probléma is. A TARKI Társadalomkutatási Intézet kutatásai szerint - írja a cikk - sose volt ilyen magas a magyarok körében a migrációt tervezők aránya az elmúlt két évtized alatt: mára minden ötödik magyar felnőtt tervezi, hogy rövid-, illetve hosszú távon külföldön vállal munkát, vagy véglegesen kivándorol. A felmérés szerint a 30 év alattiak fele külföldre költözne, ha tehetné!!!! Továbbá, a német statisztikai hivatal szerint 2011-ben Németországban hozzávetőlegesen 40 ezer magyar bevándorlót regisztráltak, ami 12 ezerrel több, mint az előző évi adat. És bár nincs hivatalos statisztika arról, hogy mennyi magyar dolgozik "Hegyeshalmon" túl, óvatos becslések szerint ez a szám több százezer is lehet. De a hivatalos statisztika azzal sem foglalkozik, hogy milyen szociológiai-társadalmi vetülete van annak, hogy tíz- vagy százazrek adják fel az otthon biztonságát, szakadnak el barátoktól, rokonoktól, mert külföldiként kezelve is jobban érzik magukat idegenben, mint átpolitizált hazájukban magyarként, ahol csak a kilátástalanság gyötri őket....Végül Szajlai Csaba ezzel fejezi be cikkét: "A többi között svájci, ausztriai, amerikai, kanadai, németországi és angliai riportokból azt szűrtem le, hogy az önkéntes kivonulók többsége pusztán unalmas, kispolgári, kiszámítható, toleráns, szabálytisztelő, környezete iránt igényességet felmutató, közlekedési kultúrát produkáló helyen szeretne élni. Eggyel több bizonyíték arra, hogy a pénz nem minden". Mintha a lakáshiány és a politikai erőszakosság (szabadsághiány) mellé én magam soroltam volna fel 1979-es bajaimat....

2. Kárpát-medence

Azonban nem csak Magyarországon van baj a magyarság csökkenésével, szétszéledésével. A Magyar Élet 2012. január 26-i számában "Papíron kihál a magyarság 2060-ra" című cikkben pl. azt olvasom, hogy "ötven év múlva már nem lesz mérhető a horvátországi (drávaszögi és szlavóniai) magyar kisebbség, melynek lélekszáma 2001-ben még 16 585 volt". Ugyanez az adat a cikk szerint Trianon idején 120 ezer, ...1948-ban 51 ezer, ...1961-ben 42 ezer,...1981-ben 25 ezer....

Bár nem gyűjtöttem be pontos statisztikai adatokat arról, hogy milyen a magyarság helyzete a többi elszakított területen (és ezen írás kereteibe nem is férnének bele), de nem sok kétségem van afelől, hogy hasonlóan vészes képet festenek azok is.

3. Ausztrália

Nézzük most, hogy mi újság az ausztráliai magyarság térfelén. Itt is jellemző-e a csökkenő létszám, és /vagy a fogyó nemzeti identitástudat.

Ezzel kapcsolatban a Magyar Élet 2011. január 13/20-i összevont számában találtam egy cikket "Magyarok a Dél Keresztje alatt" címmel (melynek írójában stílusa alapján Csapó Endrét gyanítom). A cikk a Magyarországon megjelenő RÉGIÓ c. folyóirat azonos című tanulmányával foglalkozik, melynek írói Osvát Krisztína és dr. Osvát Szabolcs. Ebben a cikkben összegződik, hogy "jóllehet már néptelenebbek a rendezvények", ..többségükben még azért "működnek a magyarházak, egyházközségek, iskolák". Megemlíti az asszimiláció kérdése, a másodgeneráció problémája, az újonnan érkezők mássága (ebbe a "kategóriába zömében jól képzett fiatalok tartoznak, akik a magasabb életszínvonal és a nyugodtabb élet reményében érkeztek az utóbbi két évtizedben.... Számukra nem jelent vonzerőt a magyarság demonstratív megélése, értetlenül fogadják, és avítnak érzik Magyarország mesterséges felépítését a világ egyik legtávolabbi pontján"). Egyet kell értenünk a szerzőpáros következő soraival is, hiszen azok pontosan fedik a valós helyzetet: "A magyar nyelv használata jó esetben visszaszorul a családba, de a fiatalabbak körében gyakran teljesen elhal.... Természetesnek kell tekinteni, és el kell fogadni, hogy a magyar származásúak egyre nagyobb része már csak idegen nyelvként vagy egyáltalán nem beszéli a magyar nyelvet". A cikk foglalkozik az ausztráliai magyarság összlétszámával is, amihez az adatokat sajnos Kuncz Egon könyveiből veszi (valahol 38 ezer és 75 ezer között), pedig már elég régóta áll rendelkezésünkre pontosabb adat is az ausztráliai statisztikai hivatal jóvoltából.

Mielőtt ismét rátérnék a számok "mezejére", alapozásként még egy utolsó idézetsor, ismét a Magyar Életről (2011. október 13, Csapó Endre vezércikke, "Meddig magyar a magyar, idegenben?"). A nagyon érdekes és megszívlelendő írás azt járja körül, hogy vajon valóban definiálhatjuk-e a magyarságot csupán a nyelv ismerete, használata alapján. Vagyis áll-e még Kölcsey egykori igazsága, miszerint "Nyelvében él a nemzet!". Szitnyai Zoltán és Illyés Gyula gondolatainak cikkbeli ütköztetéséből Illyés kerül ki győztesen, aki állítólag 1963-as amerikai látogatásakor így szólt az ottani emigránsokhoz: "*Mintha az idő cáfolni kezdené Kölcseyt, hogy nyelvében él a nemzet. Nyilván látjátok, megmaradhat a nemzeti érzés, büszkeség, áldozatadás az anyanyelv tudása nélkül is. A magyarságnak el kell érnie ezt a gradust is*". Magyarul, a nyelv ismerete, használata nélkül is tovább élhet az emberekben a magyar identitástudat.

És most kívánczik ide az a jó hír, amit cikkem elején már beharangoztam. És amiért érdemes volt idáig eljutni az olvasásban, kedves olvasó. Ugyanis az Australian Bureau of Statistics 2001-es, 2006-os és 2011-es magyar vonatkozású népszámlálási adatainak összehasonlítása pontosan azt bizonyítja, amit Illyés Gyula mondott 1963-ban. Az alábbi táblázatok ugyanis mutatják, hogy bár Ausztráliában (is) csökken a Magyarországon születettek száma, és csökken az otthon magyarul beszélők száma is (= idősebb generáció fogyása), de ennek ellenére - meglepő módon -

folyamatosan növekszik azoknak a száma, akik magyar származásúnak vallják magukat. Ez pedig csak úgy lehetséges, ha a magyarul már nem beszélő (de talán még valamennyit értő) és számban szépen szaporodó másod-, sőt harmadgenerációsok felvállalják, továbbviszik, "viselik" magyar származásukat. Nézzük az ezt bizonyító számokat:

(Megjegyzés: a 2001-es adatok Vajda György (WA) szintén ABS adatokon alapuló munkájából lettek átvéve)

1. táblázat: Magyarországon született (Country of birth - Hungary)

1.	NSW	VIC	QLD	SA	WA	ACT	TAS	NT	Összesen
2001	8714	6870	3129	1895	1302	481	260	101	22 752
2006 Változás %	7656 -12	6081 -11	2973 -5	1571 -17	1145 -12	420 -13	250 -4	70 -31	20 166 -13
2011 Változás %	7078 -8	5565 -8	3229 +9	1363 -13	1177 +3	373 -11	229 -8	75 +7	19 089 -4

2. táblázat: Otthon magyarul beszél (Language spoken at home - Hungarian)

2.	NSW	VIC	QLD	SA	WA	ACT	TAS	NT	Össz.
2001	8695	8913	3064	1943	1203	432	139	96	24 485
2006 Vált. %	7512 -14	7917 -11	2874 -6	1630 -16	1061 -12	366 -15	141 +1	65 -32	21 566 -13
2011 Vált. %	7023 -7	7365 -7	3296 +15	1475 -10	1131 +7	359 -2	152 +8	74 +14	20 875 -5

3. táblázat: Magyar származásúnak vallotta magát (Ancestry - Hungarian)

3a. Tagállamokra lebontva (beleértve a fővárosokat is):

3a	NSW	VIC	QLD	SA	WA	ACT	TAS	NT	Összesen
2001	22570	20297	8245	5247	3876	1510	746	368	62 859
2006 Vált. %	23577 +4	21727 +7	9795 +19	5427 +3	4230 +9	1652 +9	877 +18	331 -10	67 616 +8
2011 Vált. %	23586 +0.4	21992 +1	10699 +9	5481 +1	4459 +5	1641 -1	944 +8	357 +8	69 159 +4

3b. Fővárosokra lebontva:

3b	SYD	MEL	BRI	ADE	PER	CAN	HOB	DAR	Összesen
2001	18093	17352	4387	4454	3247	1509	387	269	49 698
2006 Vált. %	18626 +3	18329 +6	5072 +16	4606 +3	3509 +8	1641 +8	442 +14	237 -12	52 462 +6
2011 Vált. %	18242 -2	18698 +2	5735 +13	4783 +4	3850 +10	1641 0	452 +2	261 +10	53 662 +2

Érdekeségként kigyűjtöttem a 2011-es népszámlálás adataiból azt is, hányan vallották, hogy az elszakított területeken születtek (mai Ausztria, Horvátország, Szerbia, stb.), és otthon magyarul beszélnek, illetve magyar származásúak (4-és és 5-ös táblázat). Vegyük figyelembe, hogy ezeket a számokat a fenti 1-es, 2-es és 3-as táblázatok számai már magukban foglalják.

4. táblázat: Az alábbi államokban született, és 2011-ben otthon (Au.) magyarul beszélt

4.	NSW	VIC	QLD	SA	WA	ACT	TAS	NT	Összesen
Románia	285	392	145	55	61	17	6	4	965
Szerbia	174	372	79	30	20	4	0	0	679
Szlovákia	51	40	18	3	11	0	3	0	126
Ausztria	45	37	19	19	6	0	0	0	126
Horvátorsz.	17	28	18	3	0	0	0	0	66
Szlovénia	29	7	0	0	0	0	3	0	39
Cseh közt.	5	4	0	0	0	0	0	0	9
Ukrajna	8	0	0	0	0	0	0	0	8
Összesen	614	880	279	110	98	21	12	4	2018

5. táblázat: Az alábbi államokban született, és 2011-ben magyar származásúnak vallotta magát

5.	NSW	VIC	QLD	SA	WA	ACT	TAS	NT	Összesen
Románia	385	558	218	80	107	29	6	4	1387
Szerbia	293	545	118	60	52	17	0	0	1085
Szlovákia	100	74	36	20	14	3	0	8	255
Ausztria	206	176	70	66	55	11	10	0	594
Horvátorsz.	138	177	50	26	15	14	0	0	420
Szlovénia	37	18	3	7	0	9	0	0	74
Cseh közt.	11	4	4	0	6	0	0	0	25
Ukrajna	6	6	3	0	0	3	0	3	21
Összesen	1176	1558	502	259	249	86	24	7	3861

Mint fentebb látható, 2011-ben csak 19 089 olyan személy élt Ausztráliában aki Mo-on (csonka-ország) született, összesen mégis 69 159 személy vallotta magát magyar származásúnak!!!!!!

Ebből a másod- és többedgenerációsok számának kiszámítását nyilván bonyolítja az elszakított területekről származó magyarok száma, de a 4-es és 5-ös táblázatot, illetve annak számarányait figyelembe véve megközelítőleg kiszámolhatjuk, hogy mennyi azoknak a másod- és többedgenerációsoknak a száma, akik számon tartják, vállalják, és “bevallják” magyar származásukat:

$19\ 089 + 3861 = 22\ 950$, és $69\ 159 - 22\ 950 = 46\ 209$ (két megjegyzés: 1. az egyszerűség kedvéért feltételeztük, hogy a 3861-ből mindenki elsőgenerációs, 2. a 46 209-as számba nem tartozik bele az a becslésem szerint több mint ezer újonnan jött magyarországi fiatal, akik vagy ideiglenesen vannak itt, pl. itt tanulnak, vagy maradni akarnak, de még nem szereztek állampolgárságot, s így a népszámlálásban nem vehettek részt).

Tehát kb. 46 000 azok száma, akik a fiatal- vagy középkorú másod- harmadgenerációhoz tartoznak, akik még szaporodni fognak, viszont akiket a még létező, de már egyre nagyobb számban bezáró, kiháló emigráns vagy vallási szervezetek nem, vagy csak alig képviselnek. Akiknek létével pedig komolyan számolnia kellene az anyaországnak, de akiket az eddig alkalmazott módszerekkel, mely az idősebb generációk által sajátmaguk számára volt kialakítva, nem lehet hatékonyan megközelíteni. Számukra tehát a magyar “templom és az iskola” megtartó ereje szinte egyenlő a nullával, mert ők ha templomba járók, akkor angol prédikációt akarnak hallani, és – ha már van nekik, akkor – gyerekeiktől nem várják el a magyar beszédet, hiszen maguk is csak alig, vagy egyáltalán nem tudnak magyarul. Velük tehát más stílusban, más nyelven, és főként másról kellene beszélni, mert ők itt tanultak “mentalitást”, nyelvet, és politikai gondolkodásmódot. És éppen emiatt jelentenek számtalan területen hatalmas pluszt, eddig ki nem használt lehetőséget a nemzet számára.

Megközelítésük módját, stílusát és formáját talán nem kellene a semmiből “felfedeznünk”, hiszen sokat tanulhatnánk más, nagyobb, vagy nálunk sikeresebb emigrációs csoportoktól, akik már kidolgozták és alkalmazzák saját sikeres stratégiáikat. Megszólításukat pedig olyan személyekre kellene bízni, akik vagy maguk is e csoportba tartoznak mert itt tanultak meg tanulni, gondolkodni, viselkedni és élni, vagy olyanokra, akik ezeket képesek és hajlandók megtanulni tőlük. Akik hajlandók az ő nyelvükön beszélni. A legtöbb Mo-on, vagy elszakított területeken felnőtt és iskolázott magyar személy stílusa, ismeretanyaga és mentalitása annyira eltér az övékétől, hogy az olyan stílusú megközelítés elől legtöbbször automatikusan el is zárkóznak. Példa erre, hogy milyen keveset sikerült közülük a “rég” módszerekkel a tanítóknak, papoknak, közösségi vezetőknek a jelenleg működő magyar iskolákba, cserkészetekbe, vagy templomi közösségekbe beépíteni, sőt, utána meg is tartani. Szinte sehányat. Ezért azok utánpótlás híján egyre zsugorodnak, egymás után zárnak be, miközben **a fenti statisztika fényesen bizonyítja, hogy igenis vannak, akiket meg lehet és meg is kellene szólítani.**

A fenti statisztikai adatok alapján tehát azt kérhetjük az emigrációval foglalkozni hivatott tisztelt hazai politikusoktól és itteni hivatalos képviselőiktől, hogy komolyan tervezzenek a fentiekkel kapcsolatban, mert van tennivaló bőven. De a pillanatnyi helyzet azt is mutatja, hogy egy sikeres és felelősségteljes akcióhoz új arcok, új módszerek, új jelszavak és új gondolkodásmód szükségeltetik.

Albert László/2013 január/ozora1949@hotmail.com